

**VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN
24 JULI 1996 HOUDENDE REGELING TOT ERKENNING EN SUBSIDIËRING
VAN DE INSTELLINGEN VOOR SCHULDBEMIDDELING WAT BETREFT DE
VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling (verder "het decreet" genoemd) regelt de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling en bevat het subsidiekader voor de samenwerkingsverbanden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Een OCMW, een OCMW-vereniging of een CAW kan erkend worden als instelling voor schuldbemiddeling. Zij helpen mensen met financiële problemen om hun budget te beheren en kunnen bemiddelen bij schuldeisers. Sinds begin 2019 zijn er 313 erkende instellingen voor schuldbemiddeling: 298 OCMW's, 4 OCMW-verenigingen en 11 Centra voor Algemeen Welzijnswerk.

Artikel 5 van het te wijzigen decreet stelt: "Komen enkel voor erkenning in aanmerking, die instellingen die ten behoeve van schuldbemiddeling tegelijkertijd: 1° een maatschappelijk werker ter beschikking hebben, die ter zake een gespecialiseerde opleiding van ten minste zestig uren heeft gevolgd of daaromtrent een nuttige beroepservaring van ten minste drie jaar kan voorleggen; 2° het bewijs leveren dat ze een doctor of licentiaat in de rechten met bovenvermelde opleiding of beroepservaring tewerk stellen, dan wel een overeenkomst hebben gesloten hetzij met een doctor of licentiaat in de rechten die aan minstens één van die voorwaarden voldoet, hetzij met een orde van advocaten bij een balie.

De Vlaamse regering bepaalt de inhoud van de voormelde gespecialiseerde opleiding."

In het kader van de bestuurlijke handhaving van de verplichting in dit artikel, moeten instellingen elk jaar bewijzen dat hun medewerkers over de diploma's beschikken die decretaal vereist zijn om als instelling erkend te blijven. Zij doen dit door jaarlijks tegen uiterlijk 31 maart de gegevens, diploma's en hetzij getuigschrift basisopleiding schuldbemiddeling, van de medewerkers, hetzij het attest dat staat dat de medewerker 3 jaar ervaring heeft in financiële hulp, te registreren in een webapplicatie schuldbemiddeling als onderdeel van hun inhoudelijk verslag over het voorbije werkingsjaar. Tot nog toe gebeurt dat door

kopieën van die diploma's, getuigschriften en attesten op te laden in de webapplicatie.

Deze webapplicatie is aan vernieuwing toe. Daarnaast is het opladen van kopieën van diploma's en getuigschriften niet alleen omslachtig voor de betrokken instellingen, het is ook in tegenspraak met het principe dat een overheid geen gegevens of documenten mag opvragen waarover het reeds in een authentieke bron beschikt. In dit geval beschikt de Vlaamse overheid over dergelijke relevante authentieke bron: de Leer- en Ervaringsbewijzen databank (LED - <http://www.leerenervaringsbewijzendatabank.be/>). Om een koppeling te kunnen maken met de informatie in de LED-databank, is het nodig om identificatienummers van de sociale zekerheid op te vragen en te bewaren. Het huidige decreet bevat niet de machtiging om deze gegevens te mogen gebruiken en bewaren als identificatiemiddel.

Het voorliggend voorontwerp van decreet creëert de decretale grondslag nodig om de identificatienummers van de sociale zekerheid op te vragen en te bewaren van de voornoemde medewerkers met het uitsluitende doel om de koppeling tussen de webapplicatie voor de erkende instellingen voor schuldbemiddeling en de LED-databank mogelijk te maken. De gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang" opgenomen in artikel 6, lid 1, e) van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (AVG).

De LED-databank bevat in 2023 de getuigschriften en diploma's hoger onderwijs uitgereikt vanaf het academiejaar 1999-2000 (bron: <http://www.leerenervaringsbewijzendatabank.be/wat-is-led/kwalificatiebewijzen/>). Bij de erkende instellingen voor schuldbemiddeling kunnen ook personeelsleden aan de slag die hun diploma eerder hebben gehaald. Daarom blijft de mogelijkheid bestaan om kopieën van diploma's en getuigschriften op te laden in de nieuwe applicatie.

De informatie over het type tewerkstelling en het tewerkstellingsvolume wordt opgevraagd ter ondersteuning van het Vlaamse beleid inzake schuldbemiddeling en wordt geanonimiseerd uit de applicatie afgeleid en opgeslagen. Het wordt gevraagd in artikel 7, §1, 2° van het BVR van 25 maart 1997 tot uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling.

B. Totstandkomingsproces

Het ontwerp van decreet werd voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtscommissie, de Gegevensbeschermingsautoriteit, de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Raad van State.

Aan de adviezen van de Vlaamse Toezichtscommissie (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) werd op volgende wijze gevolg gegeven.

- **vermelden van de rechtsgrond in het ontwerp of in de memorie (VTC randnummer 9):** de rechtsgrond is opgenomen onder punt A van deze memorie;
- **uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (VTC randnummers 24-26):** De vraag naar een gegevensbeschermings-effectenbeoordeling is ingegeven door de oorspronkelijk ontworpen bepaling om ook informatie met betrekking tot weigeringsgronden op te vragen, want dit kan betrekking hebben op strafrechtelijke veroordelingen. Aangezien dit niet tot de scope van de gegevensverzameling behoort, is de bepaling met betrekking tot de weigeringsgronden geschrapt. De beoordeling is om die reden niet noodzakelijk.
- **machtiging van het Rijksregister (VTC randnummer 31 - GBA randnummer 19):** Het gebruik van het rijksregisternummer is geschrapt en vervangen door het identificatienummer van de sociale zekerheid.
- **verduidelijking 'andere identificatiegegevens' (VTC randnummer 32 - GBA randnummer 21):** De woorden "andere identificatiegegevens" zijn geschrapt en vervangen door de concrete aanduiding van de identificatiegegevens (naam, voornaam, tewerkstellingstype, tewerkstellingsvolume als schuldbemiddelaar).
- **verduidelijking van 'gegevens over de weigeringsgronden' (VTC randnummer 34 - GBA randnummer 21):** Deze passage is integraal geschrapt omdat dit niet nodig is voor het invullen van de applicatie schuldbemiddeling. De bepalingen over de weigeringsgronden in artikel 8 van het decreet schuldbemiddeling volstaan op dit vlak.
- **maximale bewaartermijn in het decreet vastleggen (VTC randnummer 41 - GBA randnummers 23 tot en met 26):** De bepaling met betrekking tot de maximale bewaartermijn is herschreven, zodat de bewaartermijn nu exact bepaalbaar is op basis van de decreetsbepaling.
- **juistheid van de gegevens (VTC randnummer 43):** De verzamelde gegevens maken deel uit van een jaarverslag van de betrokken organisaties. Dat betekent dat de voorzieningen jaarlijks de correctheid van de gegevens kunnen nagaan en desgewenst aanpassingen kunnen doorvoeren.
- **transparantieplichtingen en rechten van de betrokkenen (VTC randnummer 45):** Op deze opmerking van de VTC wordt niet ingegaan. Het is niet opportuun om de transparantiemaatregelen te verankeren in de regelgeving. Iedere verwerkingsverantwoordelijke is gehouden om de

nodige transparantie te verzekeren, conform het artikel 5, lid 1, a), AVG. Dit is immers een verplichting die, ingevolge de Europese verordening, rechtstreeks van toepassing is op de verwerkingsverantwoordelijken. Het concreet opleggen in de regelgeving van de maatregelen hoe aan deze transparantieverplichting moet worden voldaan, wordt niet wenselijk geacht. In dergelijk geval vereist een eventuele wijziging van deze maatregelen ook een wijziging van de regelgeving.

- **verduidelijken dat het Rijksregisternummer alleen gebruikt zal worden voor de koppeling aan de LED-databank (GBA randnummer 13):** Dit is opgenomen door enerzijds niet met het rijksregisternummer, maar wel met het identificatienummer van de sociale zekerheid te werken en door de opname van de LED-databank als enige doelstelling voor het opvragen en bewaren van het identificatienummer op te nemen in de decretale bepaling.
- **Periodiciteit van de controles (GBA randnummer 14):** De periodiciteit van de controle is opgenomen in artikel 7bis, §1, 2°, van het BVR van 25 maart 1997 tot uitvoering van het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling, waarin vermeld wordt dat de identiteit, de kwalificatie en het tewerkstellingsvolume jaarlijks worden aangeleverd.
- **onduidelijkheid over welke gegevens voor welk doeleinde kunnen worden verwerkt (GBA randnummer 15):** De decretale bepaling is aangepast zodat het duidelijk is dat de persoonsgegevens enkel gebruikt worden voor de administratieve controle op de erkenningsvoorwaarden van instellingen voor schuldbemiddeling.

Het advies van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin gaf geen aanleiding tot aanpassingen of toevoegingen.

De Raad van State geeft in haar advies enkel de volgende opmerking: "In het ontworpen artikel *3bis* van het decreet van 24 juli 1996 'houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling' wordt de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens niet bepaald. Het voorontwerp moet bijgevolg in die zin nog worden aangevuld."

Naar aanleiding van dit advies werd een vierde lid ingevoegd, dat stelt dat enkel medewerkers van het Departement Zorg die belast zijn met de behandeling van erkenningsaanvragen en de opvolging van de jaarverslagen van de instellingen schuldbemiddeling toegang hebben tot de persoonsgegevens die verwerkt worden. Ook de medewerkers van het Departement Zorg die belast zijn met het beheer van de applicatie die gebruikt wordt om de te verwerken gegevens te verzamelen, zullen toegang hebben tot deze gegevens wanneer dat nodig is voor de ontwikkeling en onderhoud van die applicatie.

C. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Het decreet van 24 juli 1996 houdende regeling tot erkenning en subsidiëring van de instellingen voor schuldbemiddeling regelt een gemeenschapsaangelegenheid. De wijziging van bepalingen in dat decreet is dan ook een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Met dit artikel wordt een artikel 3bis toegevoegd in het decreet, waarbij het Departement Zorg wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke. Daarnaast bevat dit artikel de doeleinden van de verwerking, de aanduiding van de gegevenscategorieën en de bewaringstermijn van deze persoonsgegevens.

De persoonsgegevens worden uitsluitend verzameld in het kader van de handhaving van het decreet en meer bepaald de bepalingen inzake de minimale voorwaarden voor het bekomen en behouden van een erkenning als instelling voor schuldbemiddeling.

De verwerking van het identificatienummer voor de sociale zekerheid wordt in dat kader uitsluitend gebruikt voor de bevraging van de Leer- en ervaringsbewijzendatabank. Deze bevraging beperkt zich daarbij uitsluitend tot de aanwezigheid van de diploma's opgenomen in artikel 5.

De toegang tot de persoonsgegevens is beperkt tot de medewerkers van het Departement Zorg die betrokken zijn bij de procedures voor de erkenning en vernieuwing van de erkenning van de instellingen voor schuldbemiddeling en bij de opvolging van de jaarverslaggeving. Tevens hebben ook de medewerkers van het Departement Zorg belast met de ontwikkeling en het onderhoud van de online applicatie gebruikt voor het verzamelen van de gegevens, toegang tot deze gegevens, voor zover en voor zo lang als nodig voor het goed functioneren van de online applicatie.

De bewaartermijn is vastgelegd op 2 jaar na het jaar waarin de persoonsgegevens worden aangeleverd bij het Departement Zorg. Dit zorgt ervoor dat deze gegevens het jaar na het aanleveren, opnieuw ter beschikking gesteld kunnen worden van de oorspronkelijk indienende organisatie. Op die manier kan de voorziening zich beperken tot het actualiseren van de in het vorige jaarverslag aangeleverde gegevens en wordt planlast zoveel mogelijk beperkt. De bewaartermijn van 2 jaar volstaat ook om eventuele betwistingen met betrekking tot het behoud of het intrekken van een erkenning te beslechten.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS